

STOWARZYSZENIE OBRONA ZWIERZĄT
ul. 11 Listopada 29, 28-300 Jędrzejów
tel. 607-171-458, www.obrona-zwierzat.pl
KRS 0000292939 REGON 260199276 NIP 656-22-72-801
Alior Bank S. A. **75 2490 0005 0000 4500 7398 2092**

“Możemy człowieka ocenić po tym, jak traktuje zwierzęta” - Immanuel Kant (1724-1804)

Jędrzejów, 12.11.2012 r.

Sąd Rejonowy w Siedlcach

za pośrednictwem

Prokuratury Rejonowej w Siedlcach

sygn. akt 2 Ds.1384/12

ZAŻALENIE NA POSTANOWIENIE O ODMOWIE WSZCZĘCIA
DOCHODZENIA

Stowarzyszenie Obrona Zwierząt, KRS 0000292939, organizacja społeczna, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, wykonujące prawa pokrzywdzonego w sprawie o sygn. akt 2 Ds.1384/12, dot. podejrzenia popełnienia przestępstwa uboju zwierząt z naruszeniem przepisów art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt, przez Krzysztofa Borkowskiego, prezesa Zarządu i współwłaściciela Zakładu Mięsnego Mościbrody Sp. z o. o., Mościbrody 53, 08-112 Wiśniew., składa zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Siedlcach z dnia 24.10.2012 r., sygn. akt 2 Ds.1384/12, zaskarżam w całości i wnoszę o jego uchylenie.

Uzasadnienie

1.

Sąd rozpoznający niniejsze zażalenie, powinien kierować się normą art. 178 ust. 1 Konstytucji RP. Za ugruntowaną należy przyjąć linię orzeczniczą, zgodnie z którą sąd rozpoznający konkretną sprawę ma obowiązek odmówić zastosowania normy aktu podustawowego, który jest sprzeczny z ustawą. Tak:

- powszechne sądownictwo cywilne: wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 25.08.2011 r., sygn. akt II CNP 11/11: *“Niezależnie od tego zarówno Sąd Rejonowy jak i Sąd Okręgowy - wbrew wyrażonemu przez nie stanowisku - były uprawnione do odmowy zastosowania przepisu § 1 ust. 1 rozporządzenia z uwagi na jego sprzeczność z ustawą zasadniczą, co wynika wprost z art. 178 ust. 1 Konstytucji traktującego wyłącznie o aktach normatywnych rangi ustawowej”*
- powszechne sądownictwo karne: wyrok Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 28.05.2009 r., sygn. akt II KK 334/08: *“Sąd nie posiada uprawnienia do generalnego zakwestionowania mocy wiążącej rozporządzenia wykonawczego, ale w razie stwierdzenia przekroczenia przez to rozporządzenie granic ustawowego upoważnienia, może odmówić jego zastosowania w konkretnej sprawie.”*
- sądownictwo administracyjne: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 24.02.2010 r., sygn. akt V SA/Wa 1992/09: *“Stosownie do treści art. 178 ust. 1 Konstytucji RP sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom. Oznacza to, że sędziowie zachowują uprawnienie do samodzielnej oceny i ustalenia zgodności podustawowych aktów normatywnych z ustawami, przy okazji rozpatrywania konkretnych spraw. Natomiast powinność odmowy zastosowania niezgodnego z ustawą podustawowego przepisu normatywnego wynika z nałożonego na sędziego obowiązku stosowania ustaw.”*

W realiach niniejszej sprawy oczywistym jest, że przywołane w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia rozporządzenie czyni nieuprawniony wyłom w zasadach przyjętych przez ustawę o ochronie zwierząt. Ponadto Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie miał prawa regulować kwestii uboju rytualnego, na dodatek w sposób oczywiście sprzeczny z zasadą przyjętą przez ustawę, dlatego rozporządzenie należy traktować jako wydane bez ustawowego umocowania.

Wobec powyższego Sąd rozpoznający zażalenie, nie powinien kierować się normami

sprzecznego z ustawą rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2.

Wysunięty w uzasadnieniu argument, że zaniechanie ogłuszania zwierząt przed ubojem jest wyjątkowo dopuszczone rozporządzeniem wykonawczym, nie może uzasadniać odmowy podjęcia postępowania karnego, skoro wyjątek taki jest wprost sprzeczny z ustawą, która żadnych wyjątków nie przewiduje. W szczególności zaś błędny jest argument, jakoby osoby odpowiedzialne za sposób przeprowadzania uboju działały w ramach uprawnień wynikających z przywoływanego rozporządzenia, co miało by stanowić okoliczność wyłączającą ich odpowiedzialność karną.

Wyłączenie odpowiedzialności karnej przewidzianej ustawą może wynikać wyłącznie z przepisów innej ustawy, a nie samych aktów podustawowych. W tym także – aktów wykonawczych do danej ustawy. Wyraźnie mówi o tym doktryna, np. w przywołanej w uzasadnieniu skarżonego postanowienia pracy prof. Lecha Gardockiego. Z niezrozumiałych dla skarżącego przyczyn sporządzający uzasadnienie pominął istotną treść zawartą w konkluzji omówienia tego kontratypu w w/w pracy: **“Uprawnienie wyłączające przestępność czynu musi być zawarte w ustawie. Przepisy o charakterze wykonawczym mają tu znaczenie o tyle, o ile na podstawie delegacji ustawowej, i w jej ramach, precyzują postanowienia ustaw.”** (cyt. za Lech Gardocki: Prawo karne, Warszawa 1999). Nie ma wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie przepis wykonawczy wykroczył poza ramy delegacji ustawowej i nie precyzuje postanowienia ustawy, skoro wprost mu zaprzecza.

Sprzeczność rozporządzenia z ustawą jest sytuacją szczególną, która w praktyce rodzić może różne wątpliwości natury prawnej. Jednak w realiach niniejszej sprawy do wyłączenia odpowiedzialności karnej mogło by na tym tle dochodzić jedynie przez niemożność przypisania winy na skutek nieświadomości bezprawności czynu (działanie w błędzie co do stanu prawnego). Taką nieświadomość można by ewentualnie rozpatrywać w przypadku zwykłych pracowników ubojni, o ile byli by oni źle przeszkoleni i działali pod wpływem kierownictwa i nadzoru. Jednak ten sam przepis ustawy przewiduje szczególne kwalifikacje osoby dokonującej uboju, które niewątpliwie muszą oznaczać także świadomość podstawowych jego zasad.

Tym bardziej nie da się przypisać takiego błędu ani samemu kierownictwu, ani przedstawicielom nadzoru państwowego. Właściciel rzeźni jest nie tylko profesjonalnym, wykształconym przedsiębiorcą, ale także osobą pełniącą liczne funkcje społeczne i polityczne, a

obecnie także posłem na Sejm RP. Nie sposób przyjąć, aby mógł być on w błędzie co do ustawowych zasad prawnych odnoszących się do jego działalności gospodarczej. To samo dotyczy nadzorujących ubój w zakładach w Mościbrodach urzędowych lekarzy weterynarii, którzy są funkcjonariuszami państwa szczególnie zobowiązanymi do nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt (art. 34a ustawy).

Dlatego, zdaniem skarżącego, prowadzący postępowanie przygotowawcze powinien rozważyć kwestię odpowiedzialności uczestniczących w uboju rytualnym urzędowych lekarzy weterynarii. Wymagane jest przeprowadzenie postępowania przygotowawczego także w tym kierunku. W zaskarżonym postanowieniu, wyraźnie ustalono, że w uboju bez ogłuszania uczestniczyli jako podmiot nadzorujący (a więc mający kompetencje do kontroli i wydawania poleceń) urzędowi lekarze weterynarii. Brak jest jednak w zaskarżonym postanowieniu jakiegokolwiek refleksji na temat możliwości uczynienia tym właśnie osobom zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 35 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt. Tymczasem lekarz weterynarii jest osobą posiadającą szczególne kwalifikacje. Zatem możliwość oceny działania w błędzie co do bezprawności czynu powinna być przeprowadzona w tym przypadku szczególnie wnikliwie. W ocenie skarżącego prawidłowo przeprowadzona ocena ustalonych działań urzędowych lekarzy weterynarii prowadzi do wniosku, że nie jest możliwe usprawiedliwienie ich ewentualnego błędu co do bezprawności.

Brak usprawiedliwienia błędu opiera się na tym, że lekarz weterynarii urzędowo nadzorujący ubój jest gwarantem nienastąpienia skutku w postaci naruszenia prawa. Zaś w ustaleniach prowadzącego postępowanie przygotowawcze obecny lekarz weterynarii obiektywnie godził się na złamanie przepisów ustawy o ochronie zwierząt. Obiektywna przewidywalność bezprawności działania i godzenie się na to w przypadku lekarza weterynarii, urzędowo nadzorującego ubój jest niewątpliwa. Przyjęcie tezy odmiennej sprowadzałoby się do tego, że gwarant nienastąpienia skutku, ślepo realizując podrzędne akty prawne ewidentnie niezgodne z obowiązującą ustawą, nie ponosi winy. Taka teza nie znajduje żadnego usprawiedliwienia w obowiązującym systemie prawnym. Zatem w ocenie skarżącego osoba z takimi kwalifikacjami, powinna w sposób przemyślany realizować swoje działania zawodowe, aby nie być jedynie narzędziem w rękach podmiotów łamiących prawo. Zaskarżone postanowienie, pomimo ustaleń w tym zakresie, nie zawiera jakiegokolwiek rozważań na ten temat. Będąc obarczone takim mankamentem powinno zostać wyeliminowane z obrotu prawnego.

3.

Przywołana w uzasadnieniu postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia okoliczność wypełniania procedur „Programu Halal Polska” nie stanowi okoliczności mającej znaczenie dla prawno-karnej oceny prowadzonej działalności uboju zwierząt. Podobnie jak okoliczność, że ubój dokonywany jest w obecności muzułmanina. Są to bowiem okoliczności faktyczne, których nie daje się bezpośrednio odnieść do polskiego porządku prawnego, względnie są z nim wprost sprzeczne, jak zaniechanie ogłuszania przewidziane w „Programie Halal Polska”. Program ten jest wewnętrznym uregulowaniem niezależnych związków wyznaniowych muzułmanów zamieszkujących Polskę, który nie jest wiążący dla polskich organów administracyjnych, które nie były stroną w jego ustalaniu, a jedynie zostały poinformowane o jego treści.

Natomiast okoliczność, że ubój dokonywany jest pod nadzorem tureckiego lekarza weterynarii, wskazanego przez tureckie przedstawicielstwo dyplomatyczne oraz przez polskiego urzędowego lekarza weterynarii świadczy o tym, że ubój ten podlega urzędowym normom przyjętym między Polską a Turcją w handlu mięsem z bydła domowego (*vide* wzór weterynaryjnego świadectwa zdrowia dla świeżego, chłodzonego, mrożonego mięsa {tusz} z bydła domowego).

Należy podkreślić, że te ustalone między oboma państwami normy urzędowe nie są sprzeczne z polskim prawem, tj. nie naruszają polskiego zakazu uboju bez uprzedniego pozbawienia świadomości (art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt). Normy te wymagają jedynie, aby pozbawienie świadomości nie było przeprowadzone taką metodą, która sama przez się prowadzi do śmierci zwierzęcia (*zwierzęta, z których pozyskano wołowinę, nie zostały poddane ubojowi w wyniku ogłuszenia za pomocą gazu wprowadzonego do jamy czaszki lub zabite tą samą metodą lub poddane ubojowi przez rozzerwanie tkanki centralnego układu nerwowego przez wydłużony podobny do pretu przyrząd wprowadzony do jamy czaszki po ogłuszeniu* – wg części II.1.8.2(b) załączonego wzoru weterynaryjnego świadectwa zdrowia dla świeżego, chłodzonego, mrożonego mięsa {tusz} z bydła domowego).

Z punktu widzenia branżowych norm handlowych i umownych nie było zatem żadnych formalnych przeszkód, by zwierzęta były ogłuszane (metodą odwracalnego ogłuszenia), jak też by przeprowadzenie uboju spełniało inne, dowolnie rozumiane wymagania tzw. „rytualne”, w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z polskim prawem ochrony zwierząt i nie mają wpływu na dobrostan zwierząt podczas uboju (wyznanie osób uczestniczących w uboju, ustawienie

zwierzęcia względem stron świata, szczególny sposób dokonywania wykrwawiania ogłuszonego zwierzęcia, itd.).

Zaskarżone postanowienie powinno zostać z wyżej wskazanych powodów uchylone.

PREZES
Stowarzyszenia Obrona Zwierząt
Agnieszka Lechowicz

W załączniku:

- wzór weterynaryjnego świadectwa zdrowia dla świeżego, chłodzonego, mrożonego mięsa (tuszy) z bydła domowego

**VETERINARY HEALTH CERTIFICATE FOR FRESH, CHILLED, FROZEN
MEAT(CARCASS) OF DOMESTIC BOVINE ANIMALS**
**EVCİL BÜYÜKBAŞ HAYVANLARIN TAZE, SOĞUTULMUŞ, DONDURULMUŞ
ETLERİ (KARKAS) İÇİN VETERİNER SAĞLIK SERTİFİKASI**
**WETERYNARYJNE ŚWIADCTWO ZDROWIA DLA ŚWIEŻEGO,
CHŁODZONEGO, MROŻONEGO MIĘSA (TUSZ) Z BYDŁA DOMOWEGO**

Part I: Details of dispatched consignment / Bölüm I: Yüklenen sevkiyata ait detaylar / Część I: Szczegółowe informacje o wysyłanej przesyłce	I.1. <i>Central Competent Authority</i> Merkezi Yetkili Otorite Centralna kompetentna władza		I.2. <i>Certificate reference number</i> Sertifika referans numarası Numer świadectwa	
	I.3. <i>Local Competent Authority</i> Yerel Yetkili Otorite Lokalna kompetentna władza		I.5. <i>Consignee</i> Alıcı Odbiorca <i>Name</i> Adı Nazwa <i>Address</i> Adres Adres <i>Tel.No</i> Telefon	
	I.4. <i>Consignor</i> Gönderen Nadawca <i>Name</i> Adı Nazwa <i>Address</i> Adres Adres <i>Tel.No</i> Telefon			
	I.6. <i>Country of origin/Orijin</i> Ülke/Kraj pochodzenia <i>ISO Code/ISO</i> Kodu/Kod ISO	I.7. <i>Region of origin/Orijin Bölge/Region</i> pochodzenia <i>Code/Kodu/Kod</i>		
	I.10. <i>Place of origin/Orijin Yeri/Miejsce pochodzenia</i> <i>Name /Adı/Nazwa</i> <i>Approval number /Onay numarası/Numer zatwierdzenia</i> <i>Address/Adres/Adres</i>			
	I.11. <i>Place of loading/Yükleme yeri/Miejsce załadunku</i>		I.12. <i>Date of departure/Çıkış tarihi/Data wyjazdu</i>	
	I.13. <i>Means of transport/ Nakliye aracı/Środki transportu</i> <i>Aeroplane</i> <i>Ship</i> <i>Railway wagon</i> /Uçak /Gemi /Tren vagonu <i>/Samolot</i> <i>/Statek</i> <i>/Wagon kolejowy</i> <i>Road vehicle</i> <i>Other</i> /Karayolu taşıtı /Diğer <i>/Samochód</i> <i>/Inne</i> <i>Identification</i> /Kimlik <i>/Identyfikacja:</i> <i>Documentary references</i> /Doküman referansları <i>/Numery dokumentów</i>		I.14. <i>Entry point in Turkey</i> /Türkiye'ye giriş noktası <i>/Punkt wejścia w Turcji</i>	
			I.15. <i>Commodity code (HS code)</i> /Malın Kodu (HS Kodu) <i>/Kod towaru (HS kod)</i>	
	I.16. <i>Quantity</i> /Miktar <i>/Ilość</i>		I.17. <i>Description of commodity</i> /Malın tanımı <i>/Opis towaru</i>	

I.18. <i>Temperature of product/ Ürünün sıcaklığı/</i> Temperatura produktu			I.19. <i>Number of Packages/ Paketlerin sayısı /</i> Ilość opakowań		
<i>Ambient</i> / Oda Isısı /Otoczenia	<i>Chilled</i> / Soğutulmuş /Chłodzone	<i>Frozen</i> /Dondurulmuş /Mrożone			
I.20. <i>Identification of container/seal number/ Konteynirlerin tanımı/ mühür numarası/</i> Identyfikacja kontenera/numer plomby:			I.21. <i>Type of packaging/ Paketleme çeşidi/Rodraj opakowania:</i>		
I.22. <i>Commodities certified for /Mallar/Towary przeznaczone do Human consumption /İnsan tüketimi için onaylıdır/Spożycia przez ludzi.</i>					
I.23. <i>For import into Turkey</i> ☐ <i>/Türkiye'ye ithalat için/Do importu do Turcji</i>					
I.24. <i>Identification of the commodities/ Malların kimliği/</i> Identyfikacja towarów					
<i>Species (Scientific name)</i> /Tür (Bilimsel adı) /Gatunek (nazwa naukowa)	<i>Nature of commodity</i> Malın Niteliği Rodzaj towaru	<i>Treatment type</i> İşlem Türü Rodzaj obróbki	<i>Approval number of establishments</i> Abattoir Cutting plant Cold store Numer zatwierdzenia zakładów Rzeźni Zakładu rozbioru Chłodni	<i>number of packages</i> ilość opakowań	<i>net weight</i> waga netto

Part II: Certification/Bölüm II: Sertifikasyon/Część II Poświadczenie	II. <i>Health information /Sağlık bilgileri/</i> Informacje dot. zdrowia		II.a. <i>Certificate reference number/ Sertifika referans numarası/</i> Numer referencyjny świadectwa		
	II.1. Public Health Attestation/Halk Sağlığı Beyanı/Poświadczenie zdrowia publicznego				
<p><i>I, the undersigned official veterinarian, declare that I am aware of the relevant requirements of Regulations (EC) No 178/2002, (EC) No 852/2004, (EC) No 853/2004, (EC) No 854/2004 and 999/2001 and certify that the meat of domestic bovine animals described in Part I was produced in accordance with those requirements, in particular that:</i></p> <p>Ben, aşağıda imzası bulunan resmi veteriner hekim, 178/2002 (EC), 852/2004 (EC), 853/2004, 854/2004 (EC) ve 999/2001 (EC) Tüzüklerinin ilgili hükümlerini anladım ve Bölüm I'de tanımlanan evcil sığır cinsi hayvanların taze etlerinin bu tüzüklerin gerekliliklerine uygun olarak elde edildiğini tasdik ederim, özellikle;</p> <p>Ja, niżej podpisany urzędowy lekarz weterynarii oświadczam, że jestem świadom odpowiednich wymagań rozporządzeń (WE) nr 178/2004, 852/2004, 853/2004, 854/2004 i 999/2001 i poświadczam, że mięso bydła domowego opisane w części I zostało wyprodukowane zgodnie z tymi wymaganiami, a w szczególności że:</p> <p>II.1.1. the meat comes from(an) establishment(s) implementing a programme based on the HACCP principles in accordance with Regulation (EC) No 852/2004; 852/2004 (EC) sayılı Tüzük'e uygun HACCP prensiplerinin uygulandığı tesis(ler)den geldiğini; mięso pozyskano w zakład ach posiadających wdrożony program oparty na zasadach HACCP zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 852/2004;</p> <p>II.1.2. the meat has been obtained in compliance with Section I of Annex III to Regulation (EC) No 853/2004; 853/2004/EC sayılı Tüzük'ün Ek III, Bölüm I' uygun bir şekilde elde edildiğini; mięso zostało pozyskane zgodnie z sekcją I załącznika III do rozporządzenia (WE) nr 853/2004;</p> <p>II.1.3. the meat has been found fit for human consumption following ante and post-mortem inspections carried out in accordance with Chapter II of Section I and Chapters I and IX of Section IV of Annex I to Regulation (EC) No 854/2004; 854/2004/EC sayılı Tüzük'ün Ek I Bölüm IV ve Kısım I ve Bölüm I, Kısım II'ye uygun olarak kesim öncesi ve sonrası yapılan denetimler sonucunda insan tüketimi için uygun bulunduğunu; Mięso zostało uznane za zdatne do spożycia przez ludzi po przejściu przed- i poubojowego badania przeprowadzonego zgodnie z rozdziałem II sekcji I oraz rozdziałem I i IX sekcji IV załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 854/2004;</p> <p>II.1.4. ⁽¹⁾ either [the carcass or parts of the carcass have been marked with a health mark in accordance with</p>					

Chapter III of Section I of Annex I to Regulation (EC) No 854/2004;]

⁽¹⁾ or [the packages of meat have been marked with an identification mark in accordance with Section I of Annex II to Regulation (EC) No 853/2004];

⁽¹⁾ ya [**Karkaslar veya karkasların parçaları, 854/2004/EC Tüzüğü'nün Ek I, Bölüm I, Kısım III'e uygun olarak bir sağlık işareti ile işaretlendiler.**]

⁽¹⁾ ya da [**Et paketleri, 853/2004/EC Tüzüğü'nün Ek II, Bölüm I'e uygun olarak bir tanımlama işareti ile işaretlendiler.**];

⁽¹⁾ albo [tusze lub ich części zostały oznakowane znakiem jakości zdrowotnej zgodnie z rozdziałem III sekcji I załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 854/2004];

⁽¹⁾ lub [opakowania z mięsem zostały oznakowane znakiem identyfikacyjnym zgodnie z sekcją I załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 853/2004];

II.1.5. the meat satisfies the relevant criteria set out in Regulation (EC) No 2073/2005 on microbiological criteria for foodstuffs;

Taze et, gıda maddelerinde mikrobiyolojik kriterlere ilişkin 2073/2005/EC sayılı Tüzüğü'nün ilgili gerekliliklerini karşılar.

mięso spełnia odpowiednie kryteria określone w rozporządzeniu (WE) nr 2073/2005 w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dla żywności;

II.1.6. the guarantees covering live animals and products thereof provided by the residue control plans submitted in accordance with Directive 96/23/EC, and in particular Article 29 thereof, are fulfilled;

96/23/EC sayılı direktifin ve özellikle 29.maddesine uygun olarak sunulan kalıntı planlarının canlı hayvan ve bunların ürünlerini kapsayan garantileri karşıladığını;

gwarancje, dotyczące żywych zwierząt i produktów z nich otrzymywanych, wskazane w planach monitoringu pozostałości wdrożonych zgodnie z Dyrektywą 96/23/WE, a w szczególności z jej art. 29, są spełnione;

II.1.7. the meat has been stored and transported in accordance with the relevant requirements of Section I and V respectively of Annex III to Regulation (EC) No 853/2004;

Taze et, 853/2004/EC Tüzüğü'nün Ek III, Bölüm I ve V'in ilgili hükümlerine uygun olarak depolandı ve taşındı.

mięso było przechowywane i transportowane zgodnie z właściwymi wymaganiami odpowiednio sekcji I i V załącznika III do rozporządzenia (WE) nr 853/2004;

II.1.8. with regard to bovine spongiform encephalopathy(BSE);/ sığırların süngerimsi beyin hastalığı ile ilgili olarak; / w odniesieniu do gąbczastej encefalopatii bydła (BSE);

(1)either/ya/albo II.1.8.1. for imports from a country or region with a negligible BSE risk status as classified by OIE./ OIE'de belirlendiği gibi "İhmal Edilebilir" risk statüsünde olan ülke/ bölgelerden yapılacak olan ithalatlarda;/ przy imporcie z kraju lub regionu o niskim statusie ryzyka wystąpienia BSE zgodnie z klasyfikacją OIE;

(a) the animals from which the bovine meat was derived, were born, continuously reared and slaughtered in a country with negligible BSE risk⁽⁵⁾/ Etlerin elde edildiği hayvanlar, "ihmal edilebilir" risk statüsünde⁽⁵⁾ yer alan ülkelerde doğmuş, sürekli bu ülkede büyümüş ve kesilmişlerdir./ zwierzęta, z których pozyskano wołowinę, urodziły się, były nieprzerwanie hodowane i ubite w kraju o niskim statusie ryzyka wystąpienia BSE⁽⁵⁾.

(b) the animals from which the meat was derived selected for export were born after the date from which the ban on the feeding of ruminants with meat-and-bone meal and greaves derived from ruminants was effectively enforced./ Etin elde edildiği hayvanlar et-kemik unu ve greaves ile ruminant beslenmesin yasaklandığı ve yasaklamanın etkili bir şekilde uygulandığı tarihten sonar doğmuştur./ zwierzęta, z których pozyskano mięso przeznaczone do eksportu, urodziły się po dacie wprowadzenia zakazu skarmiania przeżuwaczy mączką mięsno-kostną oraz skwarkami otrzymanymi z przeżuwaczy.

(1) or/ya da/lub II.1.8.2. for imports from a country or region with a controlled BSE risk status as classified by OIE./ OIE'de belirlendiği gibi "Kontrol Edilebilir" risk statüsünde olan ülke/ bölgelerden yapılacak olan ithalatlarda;/ przy imporcie z kraju lub regionu o statusie kontrolowanego ryzyka wystąpienia BSE określonym zgodnie z klasyfikacją OIE;

(a)the animals from which the bovine meat was derived were born, continuously reared and slaughtered in a country with controlled BSE risk⁽⁶⁾/ Etlerin elde edildiği hayvanlar, "kontrol edilebilir" risk statüsünde⁽⁶⁾ yer alan ülkelerde doğmuş, sürekli bu ülkede büyümüş ve kesilmişlerdir./ zwierzęta, z których pozyskano wołowinę, urodziły się, były nieprzerwanie hodowane i ubite w kraju o statusie kontrolowanego ryzyka wystąpienia BSE⁽⁶⁾.

(b) the animals from which the bovine meat was derived have not been slaughtered after stunning by means of gas injected into the cranial cavity or killed by the same method or slaughtered by

laceration after stunning of central nervous tissue by means of an elongated rod-shaped instrument introduced into the cranial cavity;

Sığır etinin elde edildiği hayvanlar kafatası kavitesine gaz enjekte edilmek suretiyle sersemletildikten sonra kesilmemişlerdir veya aynı yöntemle öldürülmemişlerdir veya kafatası kavitesine çubuk benzeri bir aleti uzatmak suretiyle merkezi sinir dokularını sersemlettikten sonra parçalayarak kesilmemişlerdir.

zwierzęta, z których pozyskano wołowinę, nie zostały poddane ubojowi w wyniku ogłuszenia za pomocą gazu wprowadzonego do jamy czaszki lub zabite tą samą metodą lub poddane ubojowi przez rozerwanie tkanki centralnego układu nerwowego przez wydłużony podobny do prętu przyrząd wprowadzony do jamy czaszki po ogłuszeniu.

(c) *the animals from which the meat was derived selected for export were born after the date from which the ban on the feeding of ruminants with meat-and-bone meal and greaves derived from ruminants was effectively enforced.* **Etin elde edildiği hayvanlar et-kemik unu ve greaves ile ruminant beslenmesinin yasaklandığı ve yasaklamamın etkili bir şekilde uygulandığı tarihten sonra doğmuştur.** / zwierzęta, z których pozyskano mięso przeznaczone do eksportu, urodziły się po dacie wprowadzenia zakazu skarmiania przeżuwaczy mączką mięsno-kostną oraz skwarkami otrzymanymi z przeżuwaczy.

(d) *the carcasses, half carcasses or half carcasses which cut into no more than three wholesale cuts and quarters, derived from animals younger than 30 months old, contain no specified risk material other than the vertebral column, including dorsal ganglia.*⁽³⁾⁽⁴⁾ **30 aylıktan küçük olmak üzere, etlerin elde edildiği hayvanların, karkasları, yarım karkasları veya üç parçadan fazla kesilmemiş yarım karkasları ve çeyrek gövdeleri, dorsal kök ganglia'ları da dahil olmak üzere omurgadan başka spesifik risk materyalleri içermemektedir.**⁽³⁾⁽⁴⁾ / tusze, półtusze lub półtusze podzielone na nie więcej niż trzy części oraz ćwierci pochodzące ze zwierząt młodszych niż 30 miesięcy, nie zawierają materiału szczególnego ryzyka innego niż kręgosłup i zwoje grzbietowe⁽³⁾⁽⁴⁾.

II.1.9. *Animals selected for export are identified by a permanent identification system enabling them to be traced back to the dam and herd of origin.*

İhraç edilmek için seçilen hayvanlar, orijin sürü ve anneye ulaşmayı sağlayacak kalıcı kayıt sistemiyle tanımlanmıştır.

Zwierzęta przeznaczone do eksportu są zidentyfikowane przez trwały system identyfikacji pozwalający na śledzenie wstecz do matki i stada pochodzenia.

II.1.10. *The meat to be exported is identified individual identification system of the animals slaughtered.* **İhraç edilecek etler, etlerin elde edildiği hayvanların bireysel numaraları ile tanımlanacaktır.**

Mięso przeznaczone do eksportu jest zidentyfikowane w indywidualnym systemie identyfikacji zwierząt poddanych ubojowi.

II.1.11. *The animals from which the meat is derived from are subjected to BSE test and the results found negative.* **Etlerin elde edildiği hayvanlar, kesimden sonra BSE yönünden taramaya tabi tutuldular ve sonuçlar negatif bulundu.** / Zwierzęta, z których pozyskano mięso, były poddane testom w kierunku wykrycia BSE, a uzyskane wyniki były negatywne.

II.2. Animal Health Attestation/ Hayvan Sağlığı Beyanı/ Poświadczenie zdrowia zwierząt

I, the undersigned official veterinarian, hereby certify, that the fresh meat described in Part I:

Ben, aşağıda imzası bulunan resmi veteriner hekim olarak onaylarım ki, Bölüm I'de tanımlanan taze et:
Ja, poniżej podpisany urzędowy lekarz weterynarii, poświadczam, że świeże mięso opisane w części I:

II.2.1. *has been obtained in the territory/ies with code:⁽²⁾ which, at the date of issuing this certificate:*

.....⁽²⁾ **kodlu toprak(lar)da elde edilmiştir, bu sertifikamın düzenlendiği tarihte söz konusu topraklar:**

zostało pozyskane na terytorium/ach o kodzie.....⁽²⁾, które w dniu wystawienia niniejszego świadectwa:

(a) *has been free for 12 months from rinderpest, foot-and-mouth disease, rift valley fever and during the-same period no vaccination against this disease has taken place, and*

sığır vebası, şap hastalığı, rift valley hastalıklarından 12 aydır aridir ve bu süre boyunca bu hastalıklara karşı aşılama uygulaması yürütülmemiştir.

było wolne przez 12 miesięcy od księgosuszu, pryszczycy, gorączki doliny Rift i w tym samym okresie nie dokonywano szczepień przeciwko tym chorobom, oraz

II.2.2 *has been obtained from animals that have remained in the territory described under point II.2.1. since birth.*

Etlerin elde edildiği hayvanlar doğduklarından beri Madde II.2.1'de tanımlanan topraklarda kalmışlardır; zostało pozyskane ze zwierząt, które pozostawały na terytorium opisanym w pkt. II.2.1. od urodzenia:

II.2.3 *has been obtained from animals coming from holdings in which/* **Etlerin elde edildiği hayvanların geldiği işletmeler/** zostało pozyskane ze zwierząt pochodzących z gospodarstw, w których:

(a) *None of the animals present therein have been vaccinated against from rinderpest, foot-and-mouth disease, rift valley fever and,*

İşletmelerde bulunan hiçbir hayvan sığır vebası, şap hastalığı, rift valley hastalığına karşı aşılanmamıştır. żadne ze zwierząt przebywających tam nie było szczepione przeciwko księgosuszowi, pryszczycy, gorączce doliny Rift, oraz

(b) *there is no official restriction for animal health reasons and where, in these holdings and in the holding situated in their vicinity, within 25 km there has been no case/outbreak of foot-and-mouth disease or rinderpest during the previous 12 months,*

İşletmelerde hayvan hastalıkları sebebiyle resmi kısıtlama bulunmamaktadır. İşletmelerin içinde ve 25 km civarında son 12 ay içinde herhangi bir şap hastalığı ya da sığır vebası vakası/salgını görülmemiştir. nie ma urzędowych restrykcji dla zwierząt w związku z ich zdrowiem i gdzie w tych gospodarstwach oraz w gospodarstwach położonych w ich sąsiedztwie, w obrębie 25 km nie było przypadku/wystąpienia pryszczycy lub księgosuszu w ciągu ostatnich 12 miesięcy,

(c) *they have remained for at least 40 days before direct dispatch to the slaughterhouse;*

İşletmelerde doğrudan kesimhaneye sevklerinden en az 40 gün öncesinden itibaren kalmışlardır. pozostawały przez przynajmniej 40 dni przed bezpośrednią wysyłką do rzeźni,

(d) *animals are identified and registered in the national System of Identification and Certification of Origin for bovine animals;*

Sığır cinsi hayvanlar için olan orijin sertifikasyonu ve kimliklendirme ulusal sisteminde kayıtlı ve tanımlanmış hayvanlardır.

zwierzęta są oznakowane i zarejestrowane w krajowym systemie identyfikacji i poświadczania pochodzenia dla bydła;

II.2.4 *has been obtained from animals which:*

Etlerin elde edildiği hayvanlar:

zostało pozyskane ze zwierząt, które:

(a) *have been transported from their holdings in vehicles, cleaned and disinfected before loading, to an approved slaughterhouse without contact with other animals which did not comply with the conditions referred to in point II.2.1, II.2.2 and II.2.3.*

İşletmelerinden onaylı kesimhaneye, yükmeden önce temizlenmiş, dezenfekte edilmiş araçlarla, Madde II.2.1, II.2.3. ve II.2.3'te belirtilen şartları karşılamayan hayvanlarla temas etmeden nakledilmişlerdir. były transportowane z gospodarstw w samochodach umytych i zdezynfekowanych przed załadowaniem, do zatwierdzonej rzeźni bez kontaktu z innymi zwierzętami, które nie spełniały wymagań określonych w punkcie II.2.1., II.2.2 i II.2.3.

(b) *at the slaughterhouse, have passed ante-mortem health inspection during the 24 hours before slaughter and, in particular, have shown no evidence of the disease referred to in point II.2.1,*

kesimhanede, kesim öncesi 24 saat içinde ante-mortem sağlık muayenesinden geçmiştir, özellikle Madde II.2.1.'de belirtilen hastalıklara karşı herhangi bir bulgu göstermemişlerdir. w rzeźni zostały poddane badaniu przedubojowemu w ciągu 24 godzin przed ubojem i, w szczególności, nie wykazywały żadnych objawów chorób, o których mowa w pkt. II.2.1.,

(c) *have been slaughtered on(dd/mm/yyyy) or between(dd/mm/yyyy) and(dd/mm/yyyy)*

.....(gg/aa/yyyy) tarihinde kesilmiştir ya da(gg/aa/yyyy) ile(gg/aa/yyyy) tarihleri arasında kesilmiştir. zostały ubite dnia.....(dd/mm/yyyy) lub między.....(dd/mm/yyyy) i.....(dd/mm/yyyy)

(d) *[at the slaughterhouse, prior to slaughter, have been kept prior to slaughter completely separate from animals, the meat of which is not intended for Turkey]*

[/kesim öncesi, kesimhanede, Türkiye için amaçlanmayan etlerin elde edileceği hayvanlardan tamamen ayrılmış olarak tutulmuşlardır.]

[w rzeźni przed ubojem były trzymane w całkowitej separacji od zwierząt, z których mięso nie będzie przeznaczone na eksport do Turcji]

II.2.5. *has been obtained in an establishment around which, within a radius of 10 km, there has been no case/outbreak of the diseases referred to in point II.2.1. during last 30 days.*

30 gün öncesinden itibaren, bulunduğu 10 km yarı çaplı alan içinde, Madde II.2.1.de belirtilen hastalıklara ait herhangi bir vaka/salgın görülmeyen bir işletmeden elde edilmişlerdir. zostało pozyskane w zakładzie, wokół którego w obrębie 10 km nie było przypadków/wybuchu chorób wymienionych w pkt. II.2.1., w ciągu ostatnich 30 dni.

II.2.6. *has been obtained and prepared without contact with other meats not complying with the conditions required in this certificate;/ bu sertifikada belirtilen şartları taşımayan etlerle herhangi bir temas olmadan hazırlanmış ve elde edilmiştir./* zostało pozyskane i przygotowane bez kontaktu z mięsem niespełniającym wymagania określonych w tym świadectwie.

Part I/ Bölüm I/ Część I

— *Box reference I.10: Place of origin: name and address of dispatch establishment./Madde I.10: Orijin yeri: sevkiyatın bulunduğu işletmenin adı ve adresi/* Odnośnie pkt. I.10: Miejsce pochodzenia: nazwa i adres zakładu wysyłającego.

— *Box reference I.13: Registration number (railway wagons or container and Lorries), flight number (aircraft) or name (ship) is to be provided. In case of unloading and reloading, the consignor must inform the entry point into the Turkey. / Madde I.13: Kayıt numarası (tren vagonları veya konteynır ve kamyonlar), uçuş numarası (uçak) veya isim (gemi) girilmelidir. Boşaltma ve geri yükleme durumunda, gönderen bu durumu Türkiye'ye giriş noktasına bildirmelidir./* Odnośnie pkt. I.13: należy wpisać numer rejestracyjny (wagonów kolejowych lub kontenera i ciężarówek), numer lotu (samolotu) lub nazwa (statku). W przypadku rozładowania i przeładowania, nadawca musi poinformować o tym punkt wejścia na terytorium Turcji.

— *Box reference I.15: Use the appropriate HS code: 02.01, 02.02./ Madde I.15: Kullanılması uygun olan HS kodları: 02.01, 02.02./* Odnośnie pkt. I.15: proszę użyć właściwego kodu HS: 02.01, 02.02.

— *Box reference I.16: Indicate total gross weight and total net weight./Madde I.16: Toplam brüt ağırlık ve toplam net ağırlık belirtilecek./* Odnośnie pkt. I.16: proszę wskazać całkowitą wagę brutto i netto.

— *Box reference I.20: For containers or boxes, the container number and the seal number (if applicable) must be included. / Madde I.20: Konteynırlar ve kutular için, konteynırın numarası ve mühürün numarası (eğer varsa) belirtilecektir./* Odnośnie pkt. I.20: dla kontenerów lub opakowań– należy wskazać numer kontenera i numer plomby (jeżeli się stosuje).

— *Box reference I.24: Nature of commodity: Indicate 'carcass-whole', 'carcass-side', 'carcass-quarters' or 'cuts' / Madde I.24: sevkiyatın niteliği "bütün-karkas", "yarım-karkas", "çeyrek-karkas" ve "parçalar" şeklinde belirtilecektir./* Odnośnie pkt. I.24: Rodzaj towaru: wskazać „cała tusza”, „półtusza”, „wzięćtusza” lub elementy.

— *Box reference I.24: Treatment type: If appropriate, indicate 'de-boned'; 'bone in' and/or 'matured' .If frozen, indicate the date freezing (mm/yy) of the cuts./ Madde I.24: Gördüğü işlem tipi: Eğer uygunsa, "kemikli ayrılmış"; "kemikli" ve/veya "olgunlaştırılmış" olarak belirtilecektir. Dondurulmuş olan sevkiyat için parçaların dondurulma tarihini (aa/yy) olarak belirtiniz./* Odnośnie pkt. I.24: Rodzaj obróbki: jeżeli dotyczy – wskazać „oddzielone od kości”, „z kością” i/lub „dojrzewające”. Jeżeli mrożone – wskazać datę mrożenia (mm/tr) elementów.

Part II/ Bölüm II/ Część II

(1) *Keep as appropriate. / Uygun şekilde saklayın./* Pozostawić jeśli dotyczy .

(2) *Insert the name of exporting country with code./İhracatçı ülkenin ismini kodu ile birlikte girin./* Wstawić nazwę kraju eksportującego wraz z kodem.

(3) *The number of bovine carcasses or wholesale cuts of carcasses, from which the vertebral column is removed as well as the number where vertebral column is not removed must be added to Veterinary*

Health Certificate as a statement. / Vertebral kolonu ayrılmış ve ayrılmamış sığır karkası veya karkasın tüm parçaların sayısı sertifikaya beyan olarak eklenecektir./ Liczba tusz wołowych lub hurtowa ilość elementów, z których kręgosłup został usunięty, jak również liczba tych, z których nie usunięto kręgosłupa, musi zostać dodana do weterynaryjnego świadectwa zdrowia jako oświadczenie.

- (4) *The carcasses has to be identified with identification of slaughtered animal, name and approval number of slaughterhouse, name and approval number of cutting plant etc. /Karkaslar, kesilen hayvanın kimlik bilgileri, kesimhane adı ve onay numarası, parçalama tesisi adı ve onay numarası vs. gibi bilgileri içerecek şekilde tanımlanmalıdır./ Tusze muszą być oznakowane danymi ubitego zwierzęcia, nazwą i numerem zatwierdzenia rzeźni, nazwą i numerem zatwierdzenia zakładu rozbioru, itp.*
- (5) *Only if the animals were born and continuously reared in a country categorised in accordance with OIE classification as a country posing a negligible BSE risk./ Yalnızca, OIE sınıflandırmasına göre “ihmal edilebilir” ülke olarak kategorize edilen ülkelerde doğmuş ve devamlı olarak burada yetiştirilmiştir./ Tylko jeżeli zwierzęta były urodzone i nieprzerwanie hodowane w kraju o niskim statusie ryzyka wystąpienia BSE, zgodnie z klasyfikacją OIE.*
- (6) *Only if the animals were born and continuously reared in a country categorised in accordance with OIE classification as a country posing a controlled BSE risk./ Yalnızca, OIE sınıflandırmasına göre “kontrol edilebilir” ülke olarak kategorize edilen ülkelerde doğmuş ve devamlı olarak burada yetiştirilmiştir./ Tylko jeżeli zwierzęta były urodzone i nieprzerwanie hodowane w kraju o statusie kontrolowanego ryzyka wystąpienia BSE, zgodnie z klasyfikacją OIE.*
- (7) *The signature and the stamp must be in a colour different to that of the printing. / İmza ve mühürün rengi baskı renginden farklı olmalıdır./ Podpis i pieczęć muszą być innego koloru niż kolor druku.*

*** Specified Risk Material/ Spesifik risk materyalleri/ Materiał szczególnego ryzyka**

- Distal ileums including tonsils and mesentery of animals of all ages./Her yaştaki sığır cinsi hayvanların tonsil ve mezenterleri de dahil olmak üzere distal ileum'u./ Jelito kręte włączając migdałki i mięśnie żwacze zwierząt w każdym wieku.

-the skull excluding the mandible and including the brain and eyes, and the spinal cord of animals aged over 12 months;/12 aylık yaş üzeri hayvanların çene hariç fakat gözler ve beyin dahil kafatasları ve spinal kordları./ Czaszka z wyłączeniem żuchwy i włączając mózg, gałki oczne oraz rdzeń kręgowy zwierząt w wieku powyżej 12 m-cy.

-the vertebral column excluding the vertebrae of the tail, the spinous and transverse processes of the cervical, thoracic and lumbar vertebrae and the median sacral crest and wings of the sacrum, but including the dorsal root ganglia, of animals aged over 30 months; and / 30 aylık yaş üstü hayvanların kuyruk vertebraları hariç, servikal, torasik ve lumbar vertebraların sivri ve transvers çıkıntıları ile sacrumun median sakral sırtı ve kanatları hariç, dorsal kök ganglia ise dahil olmak üzere vertebral kolonu./ Kręgosłup włączając kręgi ogonowe, wyrostki kolcowe i poprzeczne części szyjnej, piersiowej i lędźwiowej kręgosłupa oraz środkowego grzebienia krzyżowego i skrzydła kości krzyżowej, ale włączając grzbietowe zwoje kręgowo, zwierząt powyżej 30 m-cy, i

Official veterinarian

/Resmi veteriner hekimin

/Urzędowy lekarz weterynarii

Name (in capital letters):

/Adı (büyük harflerle):

/Nazwisko (drukowanymi literami)

Qualification and title:

/Yetki ve unvan:

/Kwalifikacje i tytuł

Date:

/Tarih:

/Data:

Signature(7)

/İmza

/Podpis

Stamp(7)

/Mühür:

/Pieczęć